

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1772-1773/2542

บริษัทเจ็ท เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด กับพวกโจทก์ บริษัทนานาพรหมเอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัดจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการ พ.ศ.2530 มาตรา 21, พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการ พ.ศ.2530 มาตรา 29, พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการ พ.ศ.2530 มาตรา 34, พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการ พ.ศ.2530 มาตรา 35, พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2530 มาตรา 34, พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2530 มาตรา 29, พ.ร.บ.อนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2530 มาตรา 21

ย่อ / หลักกฎหมาย

สัญญาซื้อขายข้าวระหว่างโจทก์ทั้งสองกับจำเลย คู่สัญญาทำขึ้นตามข้อกำหนดและเงื่อนไขทั่วไปตามที่ระบุในสัญญาของก้าฟต้า ซึ่งตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาของก้าฟต้าระบุให้ข้อพิพาทใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากหรือตามสัญญานี้ต้องพิจารณาตัดสินโดยอนุญาโตตุลาการ กฎอนุญาโตตุลาการและแบบฟอร์มของสัญญาดังกล่าวจึงใช้บังคับได้ เมื่อการดำเนินกระบวนการพิจารณาของ

อนุญาโตตุลาการและคำชี้ขาดของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เป็นไปตามกฎอนุญาโตตุลาการของก้าฟต้า ตามที่ตกลงกันไว้ในสัญญาซื้อขายแล้ว แม้วิธีพิจารณาของอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายดังกล่าวจะแตกต่างไปจากบทบัญญัติใน พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 อยู่บ้าง จำเลยก็ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าว จะอ้างว่าขัดต่อ พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 เพราะมิได้แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการในชั้นพิจารณาอุทธรณ์หาได้ไม่ ศาลจะทำคำสั่งปฏิเสธไม่บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการได้ก็ต่อเมื่อปรากฏว่ามีเหตุดังที่บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.

อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 มาตรา 34 และมาตรา 35 แต่ก็ไม่ปรากฏกรณีดังกล่าว ดังนั้น คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการและคำชี้ขาดของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามฟ้อง จึงเป็นคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศที่อยู่ในบังคับแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับนับถือและการใช้บังคับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ฉบับนครนิวยอร์ก ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2501 (ค.ศ. 1958) ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอันจะได้รับการรับรองและบังคับใน

ราชอาณาจักรไทย ตาม พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 มาตรา 29 วรรคหนึ่ง และผูกพันจำเลย โจทก์ที่ 1 โจทก์ที่ 2 และจำเลยนำข้อพิพาทเสนออนุญาโตตุลาการชี้ขาด เมื่อ

อนุญาโตตุลาการชี้ขาดแล้ว โจทก์ที่ 1 และจำเลยได้อุทธรณ์คำชี้ขาดต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎหมายอนุญาโตตุลาการข้อที่ 125 ส่วนโจทก์ที่ 2 ยื่นเอกสารผลการพิจารณาคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้วินิจฉัยให้จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์ที่ 1 และโจทก์ที่ 2 เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2536 ซึ่งโจทก์ทั้งสองและจำเลยได้รับทราบตาม พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 มาตรา 21 วรรคสี่ โจทก์ทั้งสองฟ้องคดีเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2537 อันมีผลเป็น

การยื่นคำร้องขอให้บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ คำร้องขอของโจทก์ทั้งสองจึงยื่นภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้แล้วคดีทั้งสองสำนวน ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้พิจารณา

พิพาทรวมกันโดยเรียกบริษัทเจ็ท เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด ว่า โจทก์ที่ ๑ เรียกบริษัทชิโซสตราด เอส. เอ. ว่า โจทก์ที่ ๒ และจำเลยทั้งสองสำนวนเป็นบุคคลคนเดียวกัน โจทก์ที่ ๑ ฟ้องว่าโจทก์ที่ ๑

ทำสัญญาซื้อข้าวจากจำเลย ปรากฏว่าจำเลยผิดสัญญาไม่ส่งมอบสินค้าข้าวให้ครบตามจำนวนและเงื่อนไขของสัญญา ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย โจทก์ที่ ๑ และจำเลยได้นำข้อพิพาทให้

อนุญาโตตุลาการของสมาคมการค้าเมล็ดข้าวและอาหาร กรุงลอนดอน (ก้าฟต้า) วินิจฉัยชี้ขาด

ตามที่ตกลงกันไว้ในสัญญาซื้อขายข้าว อนุญาโตตุลาการขั้นต้นและคณะกรรมการพิจารณา
อุทธรณ์ได้มีคำชี้ขาดถึงที่สุดแล้ว แต่จำเลยไม่ปฏิบัติตาม ขอให้บังคับจำเลยชำระเงินค่าเสียหาย
๑,๒๔๔,๓๔๙.๐๖ ดอลลาร์สหรัฐ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๐ ต่อปี ของต้นเงิน ๘๕๘,๑๗๑.๗๘
ดอลลาร์สหรัฐ นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ กับชำระค่าใช้จ่ายอนุญาโตตุลาการเป็นเงิน
๑๑,๔๗๒.๖๕ ปอนด์สเตอร์ลิง แก่โจทก์ที่ ๑ โจทก์ที่ ๒ ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงินจำนวน
๔๘,๗๕๖.๒๕ ดอลลาร์สหรัฐ พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๐ ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ ๑๓
กันยายน ๒๕๓๒ จนกว่าจะชำระเสร็จและให้ชำระค่าใช้จ่ายอนุญาโตตุลาการจำนวน ๒,๘๖๓.๗๕
ปอนด์สเตอร์ลิง แก่โจทก์ที่ ๒ จำเลยทั้งสองสำนวนให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้
จำเลยชำระเงิน จำนวน ๑,๒๔๔,๓๔๙.๐๖ ดอลลาร์สหรัฐ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๐ ต่อปี
ของต้นเงิน ๘๕๘,๑๗๑.๗๘ ดอลลาร์สหรัฐ นับแต่วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ จนกว่าจะชำระเสร็จ
และเงินจำนวน ๑๑,๔๗๒.๖๕ ปอนด์สเตอร์ลิง แก่โจทก์ที่ ๑ กับให้ชำระเงินจำนวน ๗๐,๗๕๖.๒๕
ดอลลาร์สหรัฐ พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๐ ต่อปี ของต้นเงิน ๔๘,๗๕๖.๒๕ ดอลลาร์สหรัฐ
นับแต่วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ จนกว่าจะชำระเสร็จและเงินจำนวน ๒,๘๖๓.๗๕ ปอนด์สเตอร์ลิง
แก่โจทก์ที่ ๒ โดยคดีอัตราแลกเปลี่ยนเงินในวันที่มีคำพิพากษา ให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทน
โจทก์ทั้งสองสำนวน โดยกำหนดค่าทนายความส่วนแรก ๕๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่สอง ๒๐,๐๐๐ บาท
จำเลยทั้งสองสำนวนอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ให้จำเลยใช้ค่าทนายความชั้นอุทธรณ์แทน
โจทก์ทั้งสองคนละ ๓๐,๐๐๐ บาท จำเลยทั้งสองสำนวนฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า เมื่อการดำเนิน
กระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการและคำชี้ขาดของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์
เป็นไปตามกฎอนุญาโตตุลาการข้อที่ ๑๒๕ ของกาฟต้าตามที่ตกลงกันไว้ในสัญญาซื้อขายแล้ว แม้
วิธีพิจารณาของอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายดังกล่าวจะแตกต่างไปจากบทบัญญัติใน พ.ร.บ.
อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๓๐ อยู่บ้าง จำเลยต้องปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าว จะอ้างว่าขัดต่อ
พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๓๐ เพราะมิได้แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการในชั้นพิจารณาอุทธรณ์
หาได้ไม่ ทั้งคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการและคำชี้ขาดของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตาม
ฟ้อง เป็นคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศที่อยู่ในบังคับแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับ
นับถือและการใช้บังคับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ฉบับนครนิวยอร์ก ลงวันที่ ๑๐
มิถุนายน ๒๕๐๑ (ค.ศ. ๑๙๕๘) ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอันจะได้รับการรับรองและบังคับใน
ราชอาณาจักรไทยตาม พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง ซึ่งศาลจะทำ
คำสั่งปฏิเสธไม่บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการได้ก็ต่อเมื่อปรากฏว่ามีเหตุดังที่บัญญัติไว้
ใน พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕

คำพิพากษา

คดีนี้โจทก์ที่ ๑ และโจทก์ที่ ๒ ฟ้องขอให้บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ฉบับ
นครนิวยอร์ก ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๐๑ (ค.ศ. ๑๙๕๘) ซึ่งศาลมีอำนาจทำคำสั่งปฏิเสธการขอ
บังคับตามคำชี้ขาดเสียได้ต่อเมื่อจำเลยซึ่งจะถูกบังคับสามารถพิสูจน์ได้ว่ามีกรณีตามที่ระบุไว้ใน
อนุมาตรา (๑) ถึง (๖) ของมาตรา ๓๔ แห่ง พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๓๐ กรณีใดกรณีหนึ่ง
หรือมีกรณีตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓๕ แห่ง พ.ร.บ. ดังกล่าวเท่านั้น แต่ก็ไม่ปรากฏกรณีดังกล่าว
ดังนั้น คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการและคำชี้ขาดของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามฟ้อง จึง
เป็นคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศที่อยู่ในบังคับแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับ

นับถือและการใช้บังคับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ฉบับนครนิวยอร์ก ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๐๑ (ค.ศ. ๑๙๕๘) ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอันจะได้รับการรับรองและบังคับในราชอาณาจักรไทยตาม พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง และผูกพัน จำเลย พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า "เมื่อคู่กรณีฝ่ายใดประสงค์จะให้มีการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ตามมาตรา ๒๙ ให้คู่กรณีฝ่ายนั้นยื่นคำร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายในกำหนดเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่ได้ส่งสำเนาคำชี้ขาดถึงคู่กรณี ตามมาตรา ๒๑ วรรคสี่..." ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า โจทก์ที่ ๑ โจทก์ที่ ๒ และจำเลยนำข้อพิพาทเสนอ อนุญาโตตุลาการชี้ขาด เมื่ออนุญาโตตุลาการชี้ขาดแล้ว โจทก์ที่ ๑ และจำเลยได้อุทธรณ์คำชี้ขาด ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎหมายอนุญาโตตุลาการ ข้อที่ ๑๒๕ ส่วนโจทก์ที่ ๒ ยื่นเอกสาร ผลการพิจารณา คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้วินิจฉัยให้จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์ที่ ๑ และโจทก์ที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ ซึ่งโจทก์ทั้งสองและจำเลยได้รับทราบตาม พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๒๑ วรรคสี่ โจทก์ทั้งสองฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ อันมีผลเป็นการยื่นคำร้องขอให้บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ คำร้องขอของ โจทก์จึงยื่นภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยชำระเงินแก่ โจทก์ทั้งสองโดยให้คิดเป็นเงินไทยตามอัตราแลกเปลี่ยนโดยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ใน กรุงเทพมหานครในวันที่ศาลฎีกานี้มีคำพิพากษา ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนในวันดังกล่าวไม่มี ก็ให้ถือเอา วันสุดท้ายที่มีอัตราแลกเปลี่ยนเช่นนั้น ก่อนวันพิพากษา แต่เมื่อคิดแล้วสำหรับกรณีโจทก์ที่ ๑ อัตราแลกเปลี่ยนต้องไม่เกิน ๑ ดอลลาร์สหรัฐต่อ ๒๕.๑ บาท และไม่เกิน ๑ ปอนด์สเตอร์ลิง ต่อ ๓๘ บาท กรณีโจทก์ที่ ๒ อัตราแลกเปลี่ยนต้องไม่เกิน ๑ ดอลลาร์สหรัฐ ต่อ ๒๕.๕๐ บาท และไม่เกิน ๑ ปอนด์สเตอร์ลิง ต่อ ๓๘ บาท นอกจากนี้ก็แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ให้จำเลยใช้ ค่าทนายความชั้นฎีกาแทนโจทก์ทั้งสองคนละ ๒,๕๐๐ บาท.

องค์คณะ

จรัญ หัตถกรรม · สุเมธ อุปนิสากร · ไพศาล เจริญวุฒิ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1772-1773/2542>